

І. Б. Даценко

Зальцбург

ЗАЛЬЦБУРГ (Salzburg) - столиця однойменного краю в Австрії. Знаходиться біля пн. підніжжя Альп, на р. Зальцах. Пл. 65,678 км². Насел. 147,5 тис. осіб (2010). Вперше згадується у документах бл. 755. Від кін. 8 ст. - у володінні бавар. герцогів, 1275-1803 - архієпископів. 1287 отримав міське право. 1800 окупов. франц. військами, від 1803 - у складі володінь герцога Фердинанда III Тосканського. 1806 відійшов до Австрії. 1810-16 - у складі Баварії. Від 1850 (остаточно 1861) - самост. австр. коронна земля зі статусом герцогства, від 1869 - адм. центр однойм. землі. 1938-45 входив до складу Німеччини. Під час 2-ї світової війни 40 % міських споруд зруйновано. 1945-55 - в амер. зоні окупації. З. - значний центр торгівлі, банк.-фінанс. і страх. операцій. У промисловості переважають дрібні та середні підприємства, провідні галузі - машинобудування і металообробка. У З. розташ. гол. підприємство міжнар. концерну «Palfinger Group», ф-ки «Mayer & Co Beschläge GmbH», «Hallein». Великий транспорт. вузол: автобани з'єднують З. з містами Австрії та Німеччини (Відень, Мюнхен, Іннсбрук, Леобен); залізничні - з Італією, Словенією та Балкан. країнами. Міжнар. аеропорт - Максглан. З. - значний наук.-освіт. (університети - Паріса фон Лодрона, приклад. наук, мед., музики та сценіч. мистецтва «Mozarteum») і турист. осередок. Серед музеїв - «Кароліно Аугустеум», «Будинок природи», сучасності, інструментів; театрів - «Ландестеатер», «Шаушпільхаус», маріонеток, вуличний. З. - один із провід. у Європі центрів муз. мистецтва. У місті відбуваються численні міжнар. муз. фестивалі, найвідоміші з яких - Зальцбург. (літній) і «Тиждень Моцарта» (зимовий). Архіт. пам'ятки: бенедикт. монастирі св. Петра (6-7 ст., чол.) і Ноннберг (7 ст., жін.), барок. кафедрал. собор св. Руперта (1614-28), церкви 17-18 ст.; фортеця Гоензальцбург (1077), Ратуша (1407), палаци - Гелльбрунн (1613-15), Леопольдскрон (18 ст.), палац.-парк. ансамбль Мірабель (1606); будинок, де мешкав 1773-80 В.-А. Моцарт (нині діє музей). Істор. центр З. включений до списку Світ. спадщини. 1945-50 у З. й околицях проживало від 4 до 8 тис. українців у

таборах переміщ. осіб, діяли католи. і православна парафії, видавництво тижневика «Нові дні» й щоденника «Останні новини», г-зія, низка культ.-осв. і спорт. т-в. Від 1951 З. – осідок Укр. центр. допомогового об'єдн. в Австрії. Нині в З. й околицях мешкає бл. 250 українців. Пobl. З. у с. Гредіг є укр. цвинтар, де похов. бл. 300 осіб – жертв 1-ї світової війни, евакуйов. з Волині.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Лукіянович Ф. Український табір Лексенфельд у Зальцбурзі // Альм. Укр. Нар. Союзу на рік 1987. Нью-Йорк, 1986.

Бібліографічний опис:

Зальцбург / І. Б. Даценко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14819>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).